No. 172. 1835.

BREDASCHE Staat-, Letterkundig- Nieuws- COURANT. en Wetenschappelijk Blad.

Zaturdag 20 Julij.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

Tilburg. — Uit Tilburg wordt ons van gisteren en heden het volgende omtrent 's Konings verblijf aldaar gemeld:

Z. M. is in den namiddag van dingsdag omstreeks half zes ure te Tilburg aangekomen. Kort na de aankomst heeft Hoogstdezelve in eene op de plaats, achter het Hotel van den heer *Van Doorn*, alwaar de Prins Opperbevelhebber zijn verblijf heeft, opgerigte tent het middagmaal gehouden met Hoogstdezelfs beide Vorstelijke Zonen en Kleinzonen; onderscheidene generaals en vele staf-officieren waren daarbij tegenwoordig. Na den afloop van het diner was het niet weinig treffend in eene op de straat uitkomende kamer, met opene ramen, het Vorstelijk gezin alleen bij elkander aan eene tafel gezeten te zien, en als op eene buitengemeen genoegelijke wijze zich onderhouden. Geheel Tilburg was des avonds geïllumineerd, even gelijk de weg, dien Z. M. bij deszelfs intogt moest nemen, met vlaggen en guirlandes versierd was. Den volgenden morgen (gisteren) reed Z. M. om de troepen in oogenschouw te nemen, ten tien uren naar het kamp van Reijen, verwaarts de Prinsen reeds vooraf vertrokken waren. Na den afloop der aldaar gehouden luisterrijke inspectie, over het te dier plaatse vereenigd gedeelte des legers, op den middag te Tilburg terug gekomen, heeft dezelve nog eene algemeene audientie verleend, die lang geduurd heeft. De stad Tilburg was des avonds voor de tweede maal schitterend verlicht. Heden morgen ten half negen ure is Z. M. naar het kamp van Oirschot gereden ter inspectie over het andere gedeelte des legers, en werd heden avond tusschen 7 en 8 ure te Tilburg terug verwacht; kort waarna Hoogstdezelve de terugreize naar 's Hage zou aanvangen. Naar men verzekerde zou Z. K. H. de Prins *van Oranje*, gelijk ook Z. K. H. Prins *Frederik*, mede dezenaatte vertrokken.

— In het kamp van Oirschot is eergisteren eene der aanzienlijkste tenten afgebrand; door welk toeval wordt nog niet gemeld.

— De belgische berigten van heden, behelzen niets van bijzonder belang.

— De Engelsche dagbladen van den 16den houden geene nadere bijzonderheden omtrent de Portugesche aangelegenheden. In de zitting van het huis der lords van den vorigen dag had de markies *van Londonderry* de ministers om inlichtingen naar de operatien van den kapitein *Napier* gevraagd, doch lord *Grey* had geantwoord dat hij deswegens niets wist dan hetgeen de dagbladen daarvan vermeld hadden. Intusschen was in den morgen van den 16den op Lloyds een berigt van wegen lord *Palmerston* kenbaar gemaakt, houdende, dat het regentschap van donna *Maria* besloten had de haven van Lissabon en al de overige op de kust, die haar gezag niet erkenden, te blokkeren. De Engelsche bladen merken met reden op, dat het naar aanleiding van dit berigt wel voor zeker kan gezegd worden, dat het bestuur eenige meerdere kennis droeg van de bewegingen van den kapitein *Napier*.

Het *Court Circular* van den 16den meldt, dat de heeren *Verstolk van Soelen* en *Dedel* den vorigen dag sommige vreemde gezanten hadden bezocht en zich vervolgens naar het *Foreign Office* begeven hadden, om eene vereenigingvan de leden der conferentie bij te wonen. De daar tegenwoordige gevolmagtigden waren: voor Rusland, Prins *Lieven*; voor Oostenrijk, Prins *Esterhazy*; voor Frankrijk, Prins *Talleyrand*; voor Pruissen, de Baron *Bulow*; voor Engeland, Lord *Palmerston* en eindelijk de heeren *Verstolk* en *Dedel*. Van het bijwonen der conferentie door de belgische gevolmagtigden, wordt geen gewag gemaakt.

Op de londensche beurs van den 15den waren de perpetuelen, den vorigen dag op 69 waren gesloten, tot 65½ gedaald. Men schreef dit toe aan tijdingen uit Parijs ontvangen van de daling van dit effect aldaar ter plaatse; de 3 pCt. gereduc. waren genoteerd tegen 89⅛ à ¼; Holl. integr. 49 a 48⅞.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 16den Julij.

De generaal *Lagrené*, die de hertogin *van Berry* vergezeld heeft, is heden morgen van Toulon, waar hij den 11 dezer ontscheept is, te Parijs teruggekomen en heeft terstond een gehoor bij den Koning gehad. Vervolgens heeft de hertogin tot aan het paleis van den prins van *Campo Florido*, schoonvader der hertogin en kanselier van het onderzoekingsgerigt der beide Sicilien, begeleid, en heeft van dien vorst een bezoek gekregen, dat bij de hertogin *van Berry*, of zoo men haar thans noemt, mevrouw *Lucchesi Palli* en haare dochter, behouden heeft. De generaal is daarop, na slechts zes uren vertoevens te Palermo, op de brik *Actaon*, die zich op zee bij de *Agatha* had gevoegd, naar Frankrijk terug gereisd. De korvet de *Agatha* is achtergebleven voor de ontscheping van de gemalin der hertogin; gemelde brik *Actaon* was zeer weinig dagen met een onbekende destinatie uit Toulon vertrokken gezeild.

— De Russische gezant, graaf *Pozzo di Borgo*, de Spaansche gezant en de hertog *de Broglie* hebben eene lange conferentie opzigtelijk de Portugesche aangelegenheden gehad. Volgens een traktaat met Rusland zou, naar de geruchten willen, het Spaansch kabinet zich verbonden hebben zich met deszelfs handgenoot te verstaan, omtrent de gebeurtenissen die ten gevolge van de revolutionnaire beweging bij zijne naburen, zijnen troon in gevaar konden brengen; eene bepaling welke den heer *de Broglie* zeer had gehinderd; des avonds was door hem een courrier naar Madrid vertrokken en ging de spraak van de vervanging te Madrid van den heer *de Rayneval* door den maarschalk *Molitor*. Luidens den *Constitutionnel* zou het bestuur besloten zijn om een kamp van 20,000 man op de Spaansche grenzen aan te legger.

— De hertog *de Cazes* heeft gisteren een onderhoud met den koning gehad, zoo men zegt opzigtelijk eene mededeeling van den graaf de *St. Aulaire* over de aangekondigde bijeenkomst der drie Noordsche mogendheden.

— De fondsen waren heden, (16 *Julij*) genoteerd: de 5 pCt. kont. 104; op tijd 104,15; de 3 pCt. kont. 77,10; op tijd 77,20; Nap. renten kont. 91,80; Sp. perpet. kont. 72⅛; op tijd 72¼; 5 pCt. 44⅝; Cortes niet genoteerd.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 19den Julij.

Z. M. de Koning benevens Z. K. H. Prins *Frederik* en Hoogstderzelver gevolg zijn gisteren avond omtrent half tien ure onze vesting langs gepasseerd van Tilburg, naar 's Hage terugkeerende.

— Er is naar men meldt aanschrijving gedaan aan het depôt van het regiment lansiers, No. 10, om van dat korps naar 's Hage te doen marcheren een honderdtal manschappen, met bijhorende officieren, ten einde op den 24sten bij gelegenheid van het doopen van den jonggeborene Zoon van Z. K. H. Prins *Frederik* den plegtigen optogt bij te wonen.

— De militaire wandeling, welke de troepen der 3de divisie, in het kamp van Rijen gelegerd, heden zouden maken, heeft geen plaats gehad, zijnde er gisteren avond contra-order gekomen te de wandeling op eenen anderen dag uitgesteld.

— Uit de alphabetische tafel der akten van den burgerlijken stand over het tienjarig tijdvak van 1822 tot 1831, door den griffier der regtbank van eersten aanleg over het arrondissement 's Hertogenbosch opgemaakt, ingevolge het decreet van 20 julij 1809, blijkt, dat er in gemeld arrondissement over dat tijdvak geboren zijn: 44,310 kinderen, 9070 huwelijken gesloten, 2 echtscheidingen en 36,982 sterfgevallen zijn geweest. Over de Stad 's Bosch alleen: 6,460 geboorten, 1,247 huwelijken, 6,703 sterfgevallen, waaronder de militairen in de hospitalen; te Tilburg: 3,747 geboorten, 725 huwelijken en 2786 sterfgevallen.

— De jaarlijksche harddraverij te Alkmaar, heeft den 15den in het bosch, buiten de stad, met den meesten luister plaats gehad. Vijftien [illegible] om den prijs gedongen, welke door dat van den heer *Viruly*, de Wisse genaamd, is behaald. De toevloed van vreemdelingen was weder overgroot, daar geene plaats betere gelegenheid oplevert, om dergelijken vaderlandschen wedstrijd in zijn geheel waar te nemen en te overzien.

— De Belgische afgevaardigden hebben zich in hunne zitting van eergisteren bezig gehouden met de beraadslaging over een voorstel, waarbij de ministers van binnenlandsche zaken geautoriseerd wordt om de achterstallige schulden van Zijn departement, tot het bedrag eener som van 260,000 fr. te liquideren.

— Het jaarlijksch feest van de Harmonie, maatschappij in den plantentuin te Brussel is zoo ontzettig druk geweest, dat, luidens 't gaan der Belgische revolutionnaire bladen, zelfs [illegible] om aan het feest deel te nemen, in den tuin [illegible]. De groote binnenruimten van het gebouw, [illegible] steekte eenzaamheid niet gelaten [illegible]. De illuminatie was overigens [illegible] het eenige, wat zeg. aan de vroeger [illegible] van voor de revolutie, vooral aan dat van 1830 deed denken.

— Uit Aken schrijft men van den 14 dezer: Niet alleen aan den Rijn, zoo als vroeger gemeld is, maar ook aan den Moesel en aan den Aur, staat de wijnbouw zoo voortreffelijk, dat men zich eenen buitengewonen oogst beloofd.

Het zoude welligt geen onverdienstelijke taak voor onze Hollandsche staatkundige dagbladen zijn, om dagelijks aan te toonen, de verschillende inconsequentiën, zich telkens wederspreekende redeneringen en valsche grondstellingen der Fransche periodieke drukpers, alsmede de uitkomsten der in praktijk gebragte utopiën en denkbeelden, welke men het burgerregt in de staatsregeling onzer naburen heeft willen schenken. Eene zoodanige taak zoude de verdienste hebben, de ondervinding, elders verkregen, ook voor de onze aan te nemen, in zooverre die in betrekking konde gebragt worden tot het verschil in de karakters onzer naburen, met die van ons eigendommelijk volkskarakter. En waarom ook de ondervinding onzer naburen in het staatkundige niet evenzeer tot ons voordeel aan te wenden, als die in de kunsten en wetenschappen elders opgezameld, door ons ten nutte aangewend wordt. Die taak zoude ons allen kunnen voorlichten bij de nieuwe staatsregeling, welke onze verminderde staatshuishouding weldra zal moeten ondergaan, zoude misschien velen indachtig maken op hunne somtijds te ver gedrevene zucht tot navolging van hetgeen bij onze naburen, met rijkdom van woorden en denkbeelden, als heerlijk en onverbeterlijk wordt voorgedragen, en dat de uitkomsten als hersenschimmen, droombeelden en als wrange vruchten eener verbitte en opgewondene verbeelding doet kennen. Dit zoude misschien menigen terughouden, ook voor ons instellingen in te zoepen, die bij onze naburen, thans bij zij ze verkregen hebben, gewraakt worden, en die bij ons of overbodig, of met onze zeden en gewoonten, met de hoogte onzer beschaving en verlichting, niet overeen te brengen zijn.

Een inconsequent als in de beoordeeling hunner inwendige aangelegenheden, zijn de dagbladen onzer naburen ook in die betreffende de buitenlandsche staatkunde. Ook daarin leveren zij het bewijs, dat het hun aan vaste grondbeginselen ontbreekt, en dat zij gedreven worden, door indrukken van het oogenblik, die met vroegere denkbeelden over hetzelfde onderwerp onmogelijk in eenig verband kunnen gebragt worden. Meest alle de fransche dagbladen, maar vooral degenen die men kan beschouwen als het meeste invloed te hebben, leveren daarvan voorbeelden op. Een van dezen, *le Temps*, van den 12den dezer, die wij op dit oogenblik voor ons hebben liggen, verdient tot staving van onze gezegden te worden aangehaald.

Onze lezeren zullen zich herinneren, met welk eene opgeblazenheid de bedoelde dagbladen in het tijd gesproken hebben van de expeditie van dom *Pedro* naar Portugal, hoezeer zij zich bezwerd hebben, om de talenten en de constitutionele deugden, van den ex-keizer te verheffen. Het was alsof zijne tegenwoordigheid alleen genoegzaam zoude zijn, om de portugeesche natie met geestdrift voor de regten van donna *Maria* te bezielen. Toen men later zag, dat men zich daarin bedrogen had, toen spoorden zij elk een aan, om een kruistogt voor de heilige zaak van het *regt der volken* te ondernemen, en niet tot dat elk de onder de vanen van dom *Pedro* te scharen. Engeland, Frankrijk en België werden uitgenoodigd, op alle wijzen gedwongen, om den ex-keizer manschappen, oorlogsbehoeften en soldaten bij te staan, en vooral beyverde zich het bovengenoemde blad, dat elke kolommen met vertoogen te vullen, dat de krijgskennis en moed der fransche soldaten en engelsche matrozen, alleen in staat zouden zijn, om dom *Pedro* aan het door allen gewenschte doel te brengen. En deze hulpmiddelen ook niet naar wensch gebleken, is *le Temps* wederom van geduchten verzekerd. Zie wat hij nu zegt:

» Dom *Pedro* is de ware en eenige hinderpaal die de portugesche » onderneming in den weg ligt. Indien *Villaflor* of *Saldanha*, » met eenige duizende portugesche soldaten (*doch waar die te zoek* » *zijn, daar hij vroeger moeite heeft moeten bekennen, dat dezelve voor* » *de zaak van dom Miguel niet waren over te halen*) in den lande, » van Oporto, in naam van donna *Maria*, bezit hadden genomen, » dan zoude een regementschap hadden te zamen geteld, dan zoude » den alle de onvergenoegden en het beste gedeelte van het tegen » zich onder hunne vanen geschaard hebben. De weg naar Lissabon » was open, en de geestelijkheid, nu zoo zeer niet gezind » tegen de zaak van donna Maria de Keizer van Brazilië, aan het hoofd » van vreemde heerlingen in Portugal landende, hoeft natuurlijker » wijze dan alle de tegenstand der Portugezen moeten breken (*Ei!* » *Ei!*) Men heeft nu kunnen vergeten dat hij hulp en manschap in » Brazilien zocht, dat hij noodzakelijk aan deze kolonie meest willen » onderwerpen, (*onderwerping, dat dit Kenkbeeld niet vroeger bij te* » *komen is, dat juist het tegenovergestelde vroeger bij* » *menschen*). De beste regimenten van dom *Miguel* voor het overige » zijn ook stellig over te brengen (*!*) zoo als die van de revolte voor de revolte van Oporto, enz. enz.

Dit is wat het zegt.

» *Pedro*, bij een militair oproer heeft doen mitrailleren, en die van » dat oogenblik af aan, een onverwinnelijke afkeer voor hem gevoelen. Zoolang dom *Pedro* aan het hoofd der onderneming » blijft, zullen deze regimenten de zaak van dom *Miguel*, waarvan » zij, het uitgangen hunnen zin, de sterkste steun zijn, niet verlaten."

(Le Temps *onderstelt hiezoo, dat indien dom Pedro te Parijs ware, en er in zijnen en in zijns dochters naam gehandeld werd, dat met dezelfde gevolgen zoude hebben. Voorzeker eene zonderlinge veronderstelling. Is dat dan de man, of diens zaak welke de Portugezen afkeerig maakt.*)

Niet alleen dit voorbeeld, maar honderd anderen inconsequentiën zouden men kunnen bijbrengen, en evenwel prijkt dit blad even als zoovele andere met den titel: *Journal des Progrès.*

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 16den Julij.

In eene dezer dagen gehouden zitting van den Senaat dezer stad is, naar men vernoemt, beraadslaagd over de vraag of het niet raadzaam zoude zijn stappen te doen, ten einde met Beijeren, Würtemberg en Baden eene overeenkomst nopens handelsbelangen tot stand te brengen. Daar zich nu onder onzen handelstand reeds sedert geruimen tijd vele aanzienlijke stemmen voor de toetreding van Frankfurt tot de Pruissisch-Hessische tol-vereeniging hebben doen hooren, zoo meent men, dat de bovenvermelde handelingen van den Senaat met dit onderwerp in verband staan.

— Men verzekert dat in de laatste dagen verscheiden pogingen ontdekt zijn geworden, om aan de personen, die ten gevolge der gebeurtenissen van April aldaar in de gevangenis zitten, de middelen ter ontkoming of tot briefwisseling te verschaffen. In verscheiden bezendingen brood en ander gebak, aan de gevangenen gezonden, had men eenige vijlen en schrijfbehoeften gevonden; een aantal lieden waren ten gevolge van dezen in hechtenis genomen. Ook waren den vorigen dag eenige personen (zoo men zeide Franschen) aan eene der poorten gevat geworden, die zich met de boven die poort opgesloten gevangenen door teekenen poogden te onderhouden.

— De regering van Baden heeft eene aanschrijving gedaan, ten einde een naauwkeurig toezigt worde gehouden over de jongere geestelijken, van welke sommigen zich op eene hartstogtelijke wijs met staatkundige aangelegenheden bemoeijen en eenen partijdigen invloed op de verkiezingen zoeken uit te oefenen.

— De Zwitsersche landdag te Zurich heeft zich werkelijk den 8sten dezer met de zaak der uitgewekene Polen bezig gehouden, doch is tot geen besluit gekomen. De afgevaardigden van Bern, ondersteund door Lucern, Aargau, Thurgau, Waad, Genève, het Kanton Basel-land, en de buiten-districten van Schwitz meenden dat het belangrijk onderwerp als eene landszaak moest behandeld worden; terwijl daarentegen Zurich, Freiburg en St. Gallen van gevoelen waren, dat het verblijf van vreemdelingen alleen door het bestuur der betrokkene kantons moest geregeld worden. Binnen weinige dagen wordt de Hr. *Rossi* van Parijs terug gewacht; en zullen alsdan de beraadslagingen worden hervat. Men meent dat er met de Duitsche Rijn-staten onderhandelingen zullen geopend worden, om deze vreemdelingen langs dien weg naar België te doen overbrengen, en dat dezelve van daar ten koste van het Fransch gouvernement naar Amerika zullen vertrekken.

— Uit Ancona schrijft men van den 26sten Junij, dat de roovverbande, die de stad Arta bezocht en uitgeplanderd, onder het bevel stond van zekeren bassa, *Tafil*-busi genaamd. De vizier van Janina had, zoodra hem dit voorval berigt werd, eenige troepen verzameld, en zich naar Arta begeven. De roovers bem in handen gevallen, waren dadelijk opgehangen, terwijl de meeste zich in de bergen van Epirus hadden verscholen. De commissarissen voor de grensscheiding, die te Arta zeer mishandeld werden, hadden naar Zante de wijk genomen.

— Berigten uit Griekenland melden, dat, ofschoon er te Nauplia 500 Roomsch-Katholijken zijn, er nog geene kerk voor deze gezindheid bestaat. De Koning hoort de mis in zijne kamer. De bisschop van Syra en Tino zijn te Nauplia, om den Koning hunne opwachting te maken. Men wil, dat eerstgenoemde tot katholijk primaat van het vaste land zal benoemd worden.

De regering van Koning *Otto* zal aan de Grieksche provincien, steden, eilanden, zeeen, enz., de namen terug geven, welke zij oudtijds, vóór den inval der *Barbaren*, voerden.

ENGELAND.

LONDEN, den 17den July.

De tegenstand, die door enige maatregelen van het bestuur in het Heogerhuis wordt ondervonden, is steeds het onderwerp van alle gesprekken. Met groote verwachting wordt de beraadslaging over de bill, betreffende de inkomsten der Iersche kerk, heden avond te gemoet gezien. Dat dezelve eene gedugte oppositie zal vinden, is ten overvloede uit eene discussie gebleken, welke

in de zitting van maandag over eenige petitien, tegen dit ontwerp ingediend, plaats had. Wanneer hetzelve overigens al mogt verworpen worden, zelfs het nog niet geheel zeker, welke daarvan de gevolgen zouden zijn. Lord *Althorp* heeft wel is waar gisteren in het huis der gemeenten te kennen gegeven, dat het ministerie bij eenen ongunstigen uitslag zich aan het bestuur wenschte te onttrekken, doch vrij algemeen is het gevoelen, dat deze demissie door den Koning niet zoude worden aangenomen, en dat men eindelijk door eene benoeming van paits het evenwigt zoude trachten te herstellen. Wellicht zal men des te eerder hiertoe besluiten, gadat in de zitting van het Huis der Gemeenten van gisteren door den heer *Wrottesly* werd voorgesteld, om aanstaande donderdag bij het openen der zitting de namen der leden af te lezen, opdat men in grootere meerderheid aanwezig zijn, en des noods onmiddellijk zoodanig besluit zoude kunnen nemen, als de omstandigheden na de beslissing van het Hoogerhuis mogten vorderen. Dit voorstel is wel door het ministerie, ondersteund door een aantal der meer gematigde leden, bestreden, en ten slotte met eene meerderheid van 160 tegen 125 stemmen verworpen, doch hetzelve bewijst echter genoegzaam, dat het Lagerhuis niet gezind is, om ten aanzien van dezen gewigtigen maatregel toe te geven, maar zich veeleer zoodanig partij zoude stellen, dat men bij eene verandering van stelsel, onmiddellijk tot de ontbinding van dit gedeelte der vertegenwoordiging zoude moeten overgaan.

Dat men overigens meer aan het stelsel dan aan de personen gehecht is, bleek in dezelfde zitting, ter gelegenheid van eene discussie over eenige petitien, waarbij als nog op de afschaffing der beschreven middelen werd aangedrongen. Onderscheidene leden der zogenaamde radikale partij hebben het ministerie ter dier zake heftig doorgestreken, onder anderen verklarende, dat hetzelve niet aan de verwachting der natie had beantwoord, maar derzelver vertrouwen had verbeurd.

In komende heeft het Huis der Gemeenten zich gedurende de laatste dagen meestal bij overvloed beziggehouden met de herziening van het charter der Oost-Indische compagnie. Een amendement van den heer *Hume* om dit charter tot den tijd van 10 jaren te bepalen, is verworpen.

— De laatste berigten uit Portugal hebben alhier veel belangstelling gevonden, en zelfs tot het gerucht aanleiding gegeven, dat het gouvernement thans werkelijk doña *Maria* zoude erkennen. De landingstroepen, vernaalt men heden, zouden in de provintie Algarvien, door den bijval der bevolking, tot een korps van 8000 man zijn aangegroeid. Intusschen trachten de voorstanders van dom *Miguel* ook aan deze eenige ondersteuning te bezorgen; men heeft daartoe onderscheidene stoomboaten aangekocht, en andere bevracht, welke laatste echter niet kunnen vertrekken, omdat de verzekerings-maatschappijen hunne assurantie weigeren.

De onzekerheid waarin men ten aanzien der binnenlandsche kwestien verkeert, heeft eene groote wijseling in den prijs der fondsen ten gevolge. Ter beurze van gisteren zijn dezelve echter eenigzins gerezen, de 3 pCt. gecons. waren genoteerd 90⅞; de Holl. Werk. Schuld 49, de 5 pCt. 93.

Letterkundige Berigten.

Vlugtige gedachten bij de aankomst der Verlofgangers, uit ons leger te Utrecht, in Junij 1833. Te Utrecht bij N. VAN DER MONDE, 1833. in 8°. gr. 16 bladz. De Prijs is *f* 0,15.

Op eenige bladzijden schetst de ongenoemde schrijver, in vlugtige gedachten, (zoo als bij zulk een blad past) de gansche geschiedenis der drie laatste jaren van ons tijdperk, doch om eerde wijze van voordragt te oordeelen kwam het ons niet ongepast voor. Wij kunnen er daarom niet anders, om de slot-gedachten des schrijvers, als eene kleine proeve, over te nemen:

„Wanner ook zoo vele duizenden onzer dapperen, in den schoot hunner huisgezinnen, geliefden en betrekkingen, zullen zijn teruggekeerd, dan zal het toch wel eene eerste behoefte zijn, dat de hartelijkste gehechtheid aan Koning en aan Vaderland, in onzer aller harten, gevestigd blijve; — dat niets in staat zij, om ons in dezelve te doen wankelen, en wij met dezelfde liefde, ja steeds met vernieuwde geestdrift zullen bezield zijn, om goed en bloed voor Koning en Vaderland nu en later te willen brengen, indien onverhoopt de omstandigheden zulks weder mogten vereischen.

„Een [illegible] Vrede. Het wapenstilstand, nog geene geheele opheffing van den staat of de bedreigingen des Oorlogs. Onvoorziene omstandigheden, hunnen ook weder onvoorziene gebeurtenissen ten gevolge hebben. Het is dus de pligt van ons allen, ons op het mogelijke, en zelfs [illegible] steeds en altijde, voorbereid te houden. Wij moeten [illegible] van onzen publieken geest, niet het minste door verslapping van [illegible], doelmaag onderhouden; — ook in [illegible] bij het waarnemen onzer thans stillere bedrijven, zelfs de aanheffing onzer heerlijke Volksliederen voor Koning en Vaderland niet vergeten zij toch hebben almede den grootsten invloed op de stemming onzer harten gehad, en hebben op de bloedige slagvelden aan onzen heldenmoed, ten spoorslag verstrekt. Onze gehechtheid aan Orde en Wet, onze onderlinge eendragt en onze volharding in de zuiverste Vaderlandsliefde, heeft ons de bewondering van geheel de wereld doen verwerven; — wij moeten dus zorg dragen, ook deze ons bestendiglijk te blijven waardig maken. — En, zóó gevoelende, zóó handelende, zullen wij onder den zegen des Allerhoogsten, met kalme gerustheid en vertrouwen, eene toekomst te gemoet kunnen zien, die, — moge het spoedig zijn! — wellicht met de gelukkigste uitkomsten en de vervulling onzer wenschen zal worden bekroond! — *Leve de Koning.*"

Welkomstgroet aan de Dappere Verdedigers der Citadel, door E. M. Calisch. Te 's Gravenhage bij G. VERVLOET. 1833. In 8°. gr. 13 bladz.

Hij die zegt dat het in Noord-Nederland aan dichters en rijmelaars ontbreekt, heeft voorzeker gedurende de drie laatste jaren en langer geslapen. Wij gelooven niet te veel te zeggen, dat elk kanonschot, door ons leger op den vijand in de drie jongste jaren afgeschoten, eene lier heeft doen tikkelen en eenen nieuwen dichter naar *Pegasus* staart heeft doen grijpen. Wanneer deze allen eenmaal op den *Parnassus* mogen aanlanden, dan zal voorzeker het gedeelte door Noord-Nederlanders bezet eene niet onaardige bonte menigte bevatten, en verzekerd kunnen we ons, in dat geval, er van houden, dat wij op de andere natiën wel de meerderheid zullen hebben.

De bovenaangekondigde *Welkomstgroet* is eene van die, welke wij uit de menigte soortgelijke voortbrengselen hebben kunnen onderscheiden. Van de niet alle even fraaije coupletten geven wij bij voorkeur het navolgende als eene proeve:

Broeders! eerlang drage uw borst,
In metaal eene eerbelooning,
Als de dank van Land en Forst,
Voor uw trouw en moedbetooning;
Dieper dan het werk der stift,
Is die dank ons ingegrift.

IRIS, *Bloemlezing uit buitenlandsche tijdschriften.* Vierde Jaargang. N°. 6 en 7. Te 's *Gravenhage*; bij G. VERVLOET, 1833. In-8°. De geheele jaargang bestaat uit 12 nummers, welke maandelijks uitkomen, en elk door elkander niet minder dan vijf vel druks bevatten. De prijs der jaargang is *f* 9,60.

De heer VERVLOET gaat steeds zeer gergeld voort, met de uitgave van zijne bevallige en smaakvolle bloemlezing uit buitenlandsche tijdschriften, eene bloemlezing, waarbij steeds een goede zuivere smaak, in keuze en rangschikking voorzit. N°. 6, bevat: *Voltaire* te Ferney, eene episode uit het leven van dezen beroemden wijsgeer, waarin het karakter van den kluizenaar van *Ferney* in geen te verheven licht wordt geplaatst, en waarin hij zich juist niet als wijsgeer doet kennen; deze episode is echter historisch. *Dapita*, een Mexicaansch avontuur, vol leven en bevallige schildering. In N°. 7 vinden wij een belangrijk fragment uit het *Dagboek van eenen geneesheer*, getiteld *Schuld en Wroeging*, zijnde eene bijdrage tot de geschiedenis der menschelijke hartstogten geschetst in de persone van *een gevallen meisje*; ook hierin gevoelt men de waarheid in een fraaisch verdicht verhaal.

Vorderingen van de beschaving te Algiers.

De invloed van de Turken is sedert lang te Algiers aan het dalen geweest; weinig moorsche familien zijn er evenwel, die niet door het een of ander huwelijk met de openbare ambtenaren, die van tijd tot tijd van Konstantinopel derwaarts gezonden werden, vermaagschapt zijn. Hunne afstammelingen worden [illegible] in 't genot van bijzondere voorregten geweest. De familien [illegible] met hen vermaagschapten zijn verrijkt geworden; maar de bron [illegible] rijkdommen, voortspruitende uit de roovertogten op de Spaansche en Italiaansche kusten, zijn sedert vele jaren opgedroogd. Lord *Exmouth* maakte een einde aan de slavernij van de Christenen in 1816, en onderscheidene daaruit gevolgde traktaten met Europeanen, wierpen dit stelsel van zeerooverij omver en daarmede tevens den invloed van de Turken. In deze gesteldheid van zaken vonden wij de Mooren gezind om ons als bevrijders te ontvangen. Onze beschaafde gewoonten en sierlijke kleederen waren hun aangenamer dan die van den turkschen soldatenstand. Zij zijn nog het verblijf hunner voorvaderen in Spanje met al het bekoorlijke van dien niet vergeten. Hunne houding, hunne gebaarden en alle hunne manieren zijn Spaansch. Een hunner, *Sidi-Ben-Dhanba*, zeide mij eenige [illegible] dat hij van moederszijde van de Mooren van Granada afstamde. [illegible] Ook omgaan met deze zoogenaamde barbaren *whist* en *à l'écarté* gespeeld, en met hen zeer opgeklaarde gesprekken gehad over de vergelijkende waarde van de Europesche en Moorsche zeden. Hunne woningen zijn met veel pracht versierd. Op het landgoed van *Sidi-Hamedan*, wiens oudste zoon te Parijs opgevoed is geworden, vindt men alles tot vervaagsnaming van den man van smaak, eene verzameling van boeken en een engelschen tuin. De veelwijverij is te Algiers bijna onbekend; de vrouwen hebben er meer vrijheid dan in eenig ander Mahomedaansch land; zij zijn met de zorg van het huishouden uitsluitend belast en besteden de grootste oplettendheid aan de opvoeding hunner kinderen. De inwoners van Algiers houden veel van muzijk; zij hebben aangeboden om in de kosten van eenen schouwburg te deelen. Velen van dezelve spreken fransch, spaansch, italiaansch, en engelsch, en 't geen voorts algemeen voor de beschaving van de Mooren schijnt te pleiten, is, dat er een groot aantal scholen bezitten volgens het stelsel van wederkeerige onderwijs van LANCASTER en BELL ingerigt; het lager onderwijs is [illegible] algemeener dan in Frankrijk verspreid. Eene groote dwaling is het derhalve, hen van onze voorgaande denkbeelden [illegible] te gelooven.

(*Westminster Review.*)

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

DONDERDAG, *den 18den Julij.*

	pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	koers 4/1 aar.
NEDERLANDEN.				
Werkel. schuld	2½	48⅜	48 11/16	48 9/16
Dito dito	5	91	91 9/16	91 5/8
Uitgestelde dito		1 5/16	1 11/16	1 5/16
Kanshill. dito		22 3/8	22 1/4	22 15/16
Amort. Syndic.	4½	85¼	86⅛	
Dito dito	3½	70⅝	70 13/16	
Schatkistbiljett.	6	101⅜	101½	
Oorlogslasten	5	99¼		
Leening 1831	6	102		
Handel-Maats.	4½	93⅛	93⅜	
FRANKRIJK.				
Inschr. Grootb.	3	77⅜	77⅝	77 3/4 1/8
ENGELAND.				
Dito per 13 Mei	3			
SPANJE.				
Certificat. Amst.	5	68¼	68 1/16	68 1/16
Dito *f* 1000	3	45		
Uitges. 3 pc. Sch.	5	13 3/16	13⅞	
Cort. Buds. Lond.	5	15¼	15 9/16	15½
NAPELS.				
Certificat. *L & B*	5			
Dito *Falc. & C.*	5	86		
Leen. Lond. *R.*	5			
RUSLAND.				
Obl. *Hope*	5	100⅛		
Dito dito 18	5	100¼		

	pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	koers 4/1 aar.
Cert. dito 18	5	91¼		
Obl. te Londen	5			
Certif. te Hamb.	5			
Inschrijv. Assig.	6	67 11/16	67⅞	67⅝
Certificat. dito	6	67 1/16	67 1/16	
POLEN.				
Aand. Loot. fl. 300.				
PRUISSEN.				
Dito dito R. 50		89⅜	90	
OOSTENRIJK.				
Dito dito *f* 100				
Dito dito » 250.	4			
Metalliek	5	92⅛		
Dito Lond. gen.	5			
Dito	2½	51		
Oblig. *Goll & C.*	5			
Dito	4			
Cert. Stadsh. dit.	2½			
Ween. Bankact.	3			
DENEMARKEN.				
Leening te Lond.	3	73¼	73⅜	73 3/4 3/8
BRAZILIEN.				
Dito *Rotschild.*	5	68⅜	68½	68½
GRIEKSCHE.				
Dito te Londen.	5	32¼	36½	

** Getrouwd:

W. P. J. BARNAART

EN

E. C. G. BEKKERS.

BREDA, 18 Julij 1833.

** *Twee* BORSTELMAKERSKNECHTS, hun
* Werk verstaande en vast werk begeerende, *des* Winters en Zomers, adresseren zich bij J. DE BOOY, te *Breda*.

** Die te pretenderen hebben van of verschuldigd zijn aan de
* nalatenschap van ENGELINA PHILIPSEN, in leven Weduwe van CORNELIS VRINS, overleden te *Zevenbergen*, en daarvan tot heden geene opgave gedaan hebben, gelieven zulks alsnog te doen, aan den Notaris C. VAN DIGGELEN te *Zevenbergen*.

BEKENDMAKING.

Het KERKBESTUUR DER R. C. GEMEENTE van BERGEN-OP-ZOOM, *zal* op Zaturdag den 27sten *Julij* 1833, des morgens 11 uro, in het Koffijhuis van de Gezusters ANDRIESSEN aldaar, aan den minstdoende Besteder:

Het doen van eenige noodzakelijke VERNIEUWINGEN en HERSTELLINGEN aan het *Kerkgebouw* en den *Toren*, benevens het Vernieuwen der door het springen van den Kruid-Kelder *Groelemer*, verbroken IJzeren Ramen, enz.

Zullende het Bestek ten voormelde Koffijhuize *acht* dagen te voren ter lezing liggen.

Zegt het voort.

Verkooping van

VASTE GOEDEREN.

KAREL HENDRIK BODE, openbaar Notaris, residerende te *'s Prinsenhage*, zal, voor zijnen Principaal, op dagen en uren hiertoe te noemen, vaceren, tot het publiek aan de meestbiedende veilen en verkoopen, der navolgende *HUIZEN:*

Eerste Koop. Eene HUIZINGE en ERVE, zijnde een Logement genaamd: *de Stad Rijssel*, staande en gelegen te *Breda* aan het einde der Eindstraat bij de Ginnikesche-brug, belend oost en noord de Straat en zuid de Ginnikesche-brug, gekwotiseerd wijk B, n°. 37.

Jaarlijks belast met twee Grondchijnsen aan de stad *Breda*, te zamen ten bedrage van *f* 4,25.

Verhuurd tot 1°. Mei 1834.

Tweede Koop. Eene HUIZINGE, PLEIN en ERVE, genaamde *het Wit Paard*, staande en gelegen te *Breda*, op de noordzijde van den Haagdijk, nevens de huizinge toebehoorende VAN RIJEL, op de eene zijde oostwaarts, zekeren Gang op de andere zijde westwaarts en zuidwaarts de Straat, gekwoteerd wijk C. n°. 91. Vrij en kommerloos.

Verhuurd tot 1°. Mei 1835.

De Eerste Zitdag, tot het doen der voorloopige toewijzing zal plaats hebben op Woensdag den 24sten Julij 1833, bij F. DIEDUNNE, in *het Gouden Kruis*, in de Veemarkstraat te *Breda*.

En de Tweede Zitdag, tot het doen der finale verkoop, op Woensdag den 7den Augustus daaraanvolgende, bij A. PIJTAK, in *de Zwaan*, op de Groote Markt. Beiden des avonds ten 7 uro.

Nadere onderrigting te bekomen ten kantore van gemelden Notaris.

UIT DE HAND TE KOOP.

Een extra schoon Appelschimmel Ruinpaard, oud vijf jaren, zijnde een goed gedresseerd Zadelpaard, en *Een extra schoon Appelschimmel Ruinstaart* MERRIEMEERD, oud zes jaren, zeer geschikt voor een Zadel- en Chaisepaard.

Dezelve zijn gestald en te bevragen bij A. OOMEN, Looier te *'s Prinsenhage*.

STOOMVAART

TUSSCHEN

AMSTERDAM EN HARLINGEN.

OVERTOGT *binnen acht uren.*

De Stoomboot *PRINS FREDERIK DER NEDERLANDEN*, vertrek regelmatig.

Van AMSTERDAM: Dingsdag, Donderdag en Zaturdag } *'s echtends*
» HARLINGEN: Woensdag, Vrijdag en Zondag } *ten 8 ure.*

Voor militairen, geen rang hebbende, is de vracht in de 3de kajuit bepaald, als volgt:

Van *Amsterdam* naar *Harlingen* en vice versa *f* 2.
» *Enkhuizen* naar evenredigheid.

** Bij A. KLOOTS, te *'s Hage*, wordt uitgegeven en is alom verkrijgbaar gesteld:

I. ONBEZWEEKENE GEHECHTHEID EN TROUW, of *de Edele Negerlaaf*, eene merkwaardige geschiedenis uit den opstand der Zwarten op *St. Domingo*. Gevolgd door een kort overzigt van *St. Domingo* en deszelfs geschiedenis. Een belangrijk werk, vooral bij de tegenwoordige beraadslaging over de afschaffing van den Slavenhandel. Prijs. . . *f* 2,40.

II. DEUGD EN GODSDIENSTZIN, of *Tafereelen uit de geschiedenis en het leven van bijzondere personen.* Door J. ANDRIESSEN, Schrijver van het Beknopt Overzigt van *Polen*. Met een titelvignet. Prijs. . . . . - 2,40.

III. DE REGTVAARDIGE VERGELDING, Tooneelspel in *vijf* bedrijven, naar het Hoogduitsch van F. KIND. Prijs. . . . . - 0,80.

IV. GEZELLIG ONDERHOUD voor den Beschaafden Stand. Met een titelvignet. Prijs. . . . . - 2,40.

V. TAFEREELEN EN HERINNERINGEN. Door den Schrijver van WILLEM RAARLAND. Met een titelvignet. Prijs. . . . . - 2,40.

VI. EEN WOORD VOOR ALLEN, *die de Waarheid in de Liefde wenschen te betrachten.* Prijs. . - 0,15.

VII. MORGENWANDELINGEN *door en den omtrek van 's* Gravenhage, of *schoonheden en merkwaardige bijzonderheden betrekkelijk deze Residentie.* Eene bijdrage tot de Nationale Lectuur. Met een titelvignet. Prijs. - 4,50.

VIII. GESCHENK voor KINDEREN, bestaande in kleine Verhalen van F. VAN SPALL, Predikant. Met plaatjes Prijs. . . . . - 1,50.

IX. DE ONECHTE DOCHTER, eene proeve van Gods Voorzienigheid. Door *denzelven*. Met een titelvignet Prijs. . . . . - 2,40.

X. EEN HUISSELIJK TAFEREEL UIT NOORD-HOLLAND, of *trekken van Karakter, de Zeden en Gewoonten der* Noord-Hollanders. Door *denzelven*. Met een titelvignet. Prijs. . . . . - 2,40.

** En souscription chez J. NOORDUYN, éditeur libraire à
* *Gorcum*.

Une nouvelle édition des OEUVRES DE CHARLES PAUL DE KOCK, à 40 cents le volume.

Le Prospectus de cette édition de ces ouvrages d'un écrivain de nos jours, dont les productions spirituelles occupent une honorable place dans la littérature française, se trouve chez tous les libraires du royaume, où l'on peut souscrire jusqu'à la mi-Août.

Bij JOH. NOMAN & ZOON, Boekhandelaars te *Zalt-Bommel*, is op HEDEN van de pers gekomen en mede verkrijgbaar gesteld bij BROESE & COMP.:

VERHAAL VAN DE BELEGERING DER CITADEL VAN ANTWERPEN, *door het Fransche Leger in December* 1832. Voorafgegaan van eene Inleiding, bevattende eene schets van Fortificatiën van aanval en van verdediging en gevolgd: 1°. *Door een breedvoerig uitstaand Plan of Kaart der aanvallen.* 2°. *Door eene fraaije Kaart der Schelde*, en 3°. *Door Bijlagen*, door J. W. P., oud-overmalig Officier der Genie; uit het Fransch vertaald, vermeerderd geplaatdrukten Titel en vignet. . . . . *f* 2,40.

** BIJ BROESE & COMP., TE BREDA,
is van de Pers gekomen en alom verkrijgbaar de eerste aflev. van het

HANDBOEK

DER

ALGEMEENE GESCHIEDENIS.

DOOR

(*Geschiedenis des Vaderlands.*)

MR. G. JOHN SEIFFEN,

Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw.

Bij hetzelfde aanbod gelegenheid om zich te abonneren in de MAANDELIJKSCHE LEESSOCIETEIT à *f* 1,25 per Maand.